

N:o 84.

Ank. till Riksd. Kansli d. 25 April 1868, kl. 10 f. m.

Betänkande, i anledning af dels Kongl. Maj:ts nådiga Skrifvelse, angående lydelsen af 23 § i Riksgälds-kontorets reglemente, dels erhållen återremiss å Utskottets i Memorial N:o 24 gjorda förslag om förändring af de i sagde § intagna stadganden.

(R. A.)

Sedan Kongl. Statskontoret, till följd deraf att den under de tre första månaderna af innevarande år influtna inkomst af bränvinstillverknings-afgiften betydligt understigit hvad densamma för berörda månader bort, i förhållande till det uti Riks-staten för hela året beräknade beloppet, utgöra, hvadan ett oundvikligt behof af kassaförstärkning inom kort skulle för nämnda Kontor uppstå, uti skrifvelse till Fullmäktige i Riksgälds-kontoret den 7 dennes begärt upplysning, huruvida Fullmäktige ansåge sig af gällande föreskrifter oförhindrade att, oaktadt det slutliga inkomst-resultatet af bränvinstillverknings för året ännu icke vore känt, redan under årets lopp meddela Statskontoret, uppå dess i mån af behof skeende requisitioner, ersättning för större eller mindre del af den brist, som i förhållande till den beräknade årsinkomsten kunde antagas då vara för handen, samt Fullmäktige å berörda framställning lemnat det svar, att rättigheten för Fullmäktige att bevilja utbetalning af den eller de summor, som till betäckande af uppkomma eller sig visande brister uti statsinkomsternas för innevarande år beräknade belopp blefve af Statskontoret från Riksgälds-kontoret requirerade, måste bero af det stadgande angående tiden, sättet och villkoren för dylika bristers ersättande, som komme att meddelas i Riksgälds-kontorets snart förväntade nya reglemente, hvilket genast efter dess utfärdande, och således antagligen innan Statskontoret komme i behof af den ifrågasatta kassaförstärkningen, borde vid Riksgälds-kontorets förvaltning tillämpas, så har Kongl. Maj:t, med anledning af Kongl. Statskontorets härom i underdånighet gjorda anmälan, uti sin ofvanberörda till Riksdagen den 22 innevarande månad aflåtna nådiga Skrifvelse (intagen under N:o 34 uti 1:a Samlingen af Bihaget till Riksdagens protokoll) fästat Riksdagens uppmärksamhet på angelägenheten deraf att

Bih. till Riksd. Prot. 1868. 4 Saml. 1 Afd. 39 Häft.

— då syftemålet med stadgandet i 23 § af det för Riksgälds-kontoret nu gällande reglemente otvifvelaktigt vore att försäkra Statskontoret om erforderlig tillgång för bestridande af å detsamma anvisade utbetalningar, men ordalydelsen af detta stadgande möjligen skulle kunna gifva anledning till den tolkning, att deruti omnämnda förskotts-ersättning icke må af Statskontoret utbekommas förr än efter slutet af det år, hvarunder bristen uppstått — åt ifrågavarande stadgande gifva en lydelse, hvarigenom Statskontoret försäkrades att, äfven under löpande året, vid förhållanden sådana som de, hvilka nu inträffat, få, efter behof, i Riksgälds-kontoret lyfta ersättning för sig visande brister i statsinkomsterna.

Innan Stats-Utskottet, till hvars handläggning denna nådiga Skrifvelse blifvit remitterad, öfver den deri gjorda framställning meddelar yttrande, får Utskottet i Riksdagens minne återkalla, att Utskottet, uti sitt under N:o 24 afgifna Memorial, i sammanhang med frågan om extra statsregleringens öfverflyttande från Riksgälds-kontoret till Kongl. Statskontoret, hos Riksdagen anmält behofvet deraf, att sådana föreskrifter blefve meddelade, att Statskontoret, i händelse af behof, må kunna hos Riksgälds-kontoret erhålla ersättning för den del af sina uti Riks-staten beräknade inkomster, som tilläfvventyrs icke under årets lopp ingått, för hvilket ändamål Utskottet, enär de stadganden, som i sådant afseende finnas införda i 23 § af Riksgälds-kontorets nu gällande reglemente, icke torde vara tillfyllestgörande, uti samma Memorial hemställt, att, i stället för berörda §, uti det blifvande reglementet för Riksgälds-kontoret må införas en så lydande

§.

“I händelse Statsverkets inkomster icke under året till Kongl. Statskontoret influit till det belopp, hvartill dessa inkomster i Riks-staten blifvit af Riksdagen beräknade, bör den brist, som härigenom uppkommer i tillgångarne för statsutgifternas bestridande, uppå requisition, Statskontoret af Riksgälds-kontoret ersättas, under förbehåll att, så snart genom afslutad rikshufvudbok sig visar, det sagda inkomster uppgått till det i Riks-staten upptagna belopp, Statskontoret godtgör Riksgälds-kontoret för hvad det sistnämnda verket sålunda förskottsvis utgifvit, äfvensom att uppkommande öfverskott å inkomsterna af Statskontoret till Riksgälds-kontoret aflemnas.“

Enligt Utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har denna hemställan blifvit af Första Kammaren gillad, hvaremot densamma blifvit af Andra Kammaren till Utskottet återförvisad.

Enär denna fråga står i omedelbart sammanhang med Kongl. Maj:ts i ofvanberörda nådiga Skrifvelse gjorda framställning, har Utskottet desto heldre ansett sig böra taga densamma under förnyad ompröfning, som de omständigheter, hvilka legat till grund för Kongl. Maj:ts nådiga framställning, icke kunde vara för Utskottet kända, då Utskottet den 25 sistlidne Februari afgaf sitt ofvan intagna förslag. Vid sådant förhållande, och då ämnet nu otvifvelaktigt fordrar ytterligare utredning, har Utskottet ansett sig, med anledning af dels Kongl. Maj:ts nådiga framställning, dels den från Andra Kammaren erhållna återremissen, vara oförhindradt att en sådan företaga.

Då Utskottet uti Memorialet N:o 24 föreslog, att Statskontoret först efter årets utgång borde ega rätt att i Riksgälds-kontoret lyfta ett belopp, motsvarande hvad som af Statsverkets inkomster icke under året influit, utgick Utskottet från

den åsigt, att Statskontorets grundfond, hvilken för närvarande uppgår till 4,985,638 R:dr, borde vara tillräcklig att bestrida den del af utgifterna, som under årets lopp icke kunde med de influtna inkomsterna bestridas. Utskottet hade nemligen föreställt sig, att då, hvad beträffar innevarande år, de till Statsverket inflytande statsinkomsterna i Riksstaten för samma år upptagits till . . . R:dr 36,861,270: — men de från Statskontoret utgående ordinarie utgifterna endast

utgöra	„ 33,543,000: —
så att ett öfverskott, beräknadt såsom bidrag för	
Riksgälds-kontorets utgifter, skulle uppstå af icke	
mindre än	R:dr 3,318,270: —

så kunde för Statskontoret icke uppstå någon brist i och för bestridande af dess egna utgifter, så framt icke de dit ingående inkomsterna komme att understiga det beräknade beloppet med *mera* än berörda 3,318,270 R:dr. Att en så stor brist i inkomsterna för året skulle uppkomma har Utskottet ansett mindre sannolikt; och då dertill kommer, att Statsverkets grundfond, såsom ofvan är nämnt, för närvarande uppgår till närmare 5 millioner R:dr, hvaremot den del af de ordinarie inkomsterna, som först efter årets slut till Statsverket inflyter, icke torde kunna uppskattas till fullt 4 millioner R:dr, ansåg sig Utskottet ega grundade skäl för den åsigten, att Statskontoret icke borde under årets lopp från Riksgälds-kontoret erhålla godtgörelse för minskningen i sina inkomster, helst det är omöjligt att före årets slut bestämma, om någon sådan brist verkligen egt rum, enär inkomsterna i Riksstaten äro beräknade för helt år, men icke för månad eller kvartal. Som emellertid Kongl. Maj:t, enligt hvad ofvanberörda nådiga Skrifvelse gifver vid handen, finner anledning befara, att statsinkomsterna under innevarande år komma att så betydligt understiga deras i Riksstaten beräknade belopp, att för Statskontoret tilläfventyrs möter svårighet att fullgöra de utbetalningar, som äro på Kontoret anvisade, torde skäl vara för handen att berättiga Statskontoret att redan under löpande året få i Riksgälds-kontoret lyfta hvad som för utgifternas bestridande oundgängligen erfordras. Utskottet anser dock, för sin del, att, om en sådan rättighet beviljas, dervid bör göras förbehåll, dels att densamma icke må begagnas förr, än behovet deraf för hvarje särskildt fall blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, dels att Statskontoret bör, så snart tillgångarne det medgifva, återgälda hvad Riksgälds-kontoret sålunda förskjutit. Då i öfrigt 51 § i Riksgälds-kontorets nu gällande reglemente, hvilken § fortfarande läser böra bibehållas, innefattar föreskrifter om Statskontorets skyldighet att till Riksgälds-kontoret aflemna uppkommande öfverskott å Statsverkets inkomster, torde icke vara behöfligt att i den §, hvilken skall motsvara 23 § i det nu gällande reglementet, meddela några föreskrifter, som afse öfverskotten å statsinkomsterna, hvadan Utskottet anser, att hvad derom i 23 § af nu gällande reglemente förekommer, kan från paragrafen uteslutas.

På grund häraf får Utskottet, under förutsättning att det beslut Första Kammaren, med anledning af Utskottets i Memorialet N:o 24 i förevarande ämne gjorda framställning, fattat, af Kammaren frånträdes, och hvarom Utskottet härmed får göra hemställan, föreslå,

att Riksdagen måtte besluta att, i stället för de föreskrifter, hvilka innefattas i 23 § af Riksgälds-kontorets nuvarande reglemente, i det nya reglemente för nämnda Kontor, som vid innevarande riksdag kommer att utfärdas, måtte införas en så lydande

§.

I händelse Statsverkets inkomster för något år icke skulle uppgå till det sammanlagda belopp, hvartill dessa inkomster i Riks-staten beräknats, bör Kongl. Statskontoret af Riksgälds-kontoret erhålla godtgörelse för den brist, som härigenom, enligt rikshufvudboken, uppkommer i de för statsutgifternas bestridande anvisade tillgångar. Skulle under löpande året visa sig, att Statskontorets inkomster äro otillräckliga för bestridande af dess utgifter, åligger det Riksgälds-kontoret att, sedan Kongl. Maj:t, uppå Statskontorets underdåniga anmälan, pröfvat behovet, för dess fyllande tillhandahålla Statskontoret det belopp, Kongl. Maj:t för sådant ändamål finner för godt bestämma; dock med förbindelse för Statskontoret att, så snart dess tillgångar det medgifva, återgälda hvad Riksgälds-kontoret sålunda förskjutit.

Stockholm den 25 April 1868.

Arv. Fr:son Possé

Rättelse:

Uti Stats-Utskottets Utlåtande N:o 85, sid. 9, rad. 2—5 nedifr.

står:

Reservationer:

I anledning af Utskottets hemställan, angående anslag till fortsättande af arbetena å nordvestra stambanan:

af Herr C. F. Wærn: I afseende å etc.

läs:

Reservationer:

I anledning af Utskottets hemställan, angående anslag till fortsättande af arbetena å nordvestra stambanan:

af Grefve Possé, A. F.

af Herr C. F. Wærn: I afseende å etc.